

Міністерство надзвичайних ситуацій України

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

Міжнародна
науково-практична конференція
курсантів і студентів

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИ
РОЗВИТКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОС

Львів - 2012

УДК 613.6:504.055

ШУМОВЕ ЗАБРУДНЕННЯ В УМОВАХ СУЧАСНОГО МІСТА І ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ

Федик В. І.

Телегіна Г.В., кафедра промислової безпеки та охорони праці
канд. мед. наук, доцент
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Шумове забруднення є однією з найактуальніших проблем сьогодення, а нейтралізація шкідливих акустичних факторів та корекція патологічних компонентів шумового спектру визначається як одна з невідкладних проблем захисту зовнішнього середовища (1).

Шумове забруднення в містах переважно спричиняється засобами транспорту: міського, залізничного, авіаційного. Сьогодні рівень шуму на головних магістралях великих міст перевищують 90 дБ і має тенденцію до посилення щорічно на 0,5 дБ. Міські квартали, які розташовані поблизу залізничної колії або ділянки навколо трамвайних шляхів, перебувають під впливом переривчастого потужного акустичного впливу. Проїзд залізничного транспорту обумовлює зростання рівня шуму в середньому на 10-15 дБ, реактивний літак середньої дальності на зльоті (1500 м) - на 107 дБ, автомобільний сигнал на відстані 7,5 м – на 102 дБ, потяг-експрес (за швидкості 140 км/год) на відстані 25 м – 91 дБ, автобус на відстані 25 м – 86 дБ. Шум, що виникає на проїжджій частині магістралі, розповсюджується не тільки на примагістральну територію, але й углиб житлової забудови. Рівні шуму, заміряні в житлових кімнатах при відкритих вікнах, зорієнтованих у напрямі вказаних магістралей, нижчі всього на 10-15 дБ (2).

Шум знижує продуктивність праці (на 2 - 30%), суттєво підвищує ріст загальної захворюваності (3,4). Експерти вважають, що у великих містах шум скорочує тривалість життя на 8–12 років. Постійними клієнтами лікарів, що займаються відновленням слуху, є водії поїздів метро, обслуговуючий персонал аеродромів, ткачихи, ковалі, робочі, що працюють на пневматичному пресі тощо. Ймовірно, що до цієї категорії можна буде приєднати також школярів та студентів, які невпинно користуються навушниками плеєра; у ткацькому цеху рівень шуму 90-100 децибел, на дискотеці – 80-120; сила звуку плеєра може досягати 114 дБ (наближається до 120дБ, коли починається больовий поріг).

Дія шуму на людину проявляється у широкому діапазоні - від суб'єктивного роздратування до об'єктивних змін в ЦНС, органах слуху та ендокринних.

Першим показником шкідливої дії шуму є скарги на роздратованість, порушення сну, підвищення втоми, зниження розумової діяльності. Шум призводить до неврозів, психічних розладів, росту серцево-судинних захворювань: гіпертонічної хвороби, ІХС. При рівні шума більше 95 дБА, і стажі роботи більше 15 років переважають порушення слуху, що з часом призводить до втрати професійної та загальної працездатності.

Основними напрямками боротьби з шумовим забрудненням сучасного міста слід вважати наступне:

- регламентація рівня шуму і суворе дотримання існуючих нормативів; за законами країн ЄС, наприклад, максимальний рівень шуму в житлових приміщеннях не повинен перевищувати 40 дБ вдень та 30 дБ вночі, в громадських, медичних установах, школах, дитячих садках, офісах – 30-35 дБ;
- вдосконалення техніки, покращення дорожнього покриття, відділення житлових забудов від вуличних магістралей, озеленення міст: дерева, які посаджені близько одне від одного та оточені густими кущами, значно знижують рівень техногенного шуму.

Проте перспективним напрямком обмеження шумового фактору є, у першу чергу, усвідомлення широкими верствами населення його негативного впливу на здоров'я. Необхідна пропаганда активних дій в цьому напрямку – подібно аналогічному досвіду ефективної боро-

тьби з палінням, наркозалежністю та інш. У процесі вилучення з акустичного середовища шкідливих (по амплітуді або тембру) факторів, – необхідно активно використовувати позитивні, корисні шуми, як природнього, так і культурного походження: шелест листя дерев, помірний стукіт дощових крапель, рокіт морського прибою, спокійну симфонічну або блюзову музику.

Література:

1. Кучерявий В. П. Урбоекологія: Підручник / В.П.Кучерявий – Львів: Світ, 2002. – 439 с
2. Петлин В., Гилета Л. Методологічні аспекти вивчення шумового забруднення урбоеко-систем. / В.Петлин, Л. Гилета.//Наукові записки. №2, 2009. http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/NZTNP/geo/2009_2/5/001_Petlin/pdf
3. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Курс лекцій / Є.П.Желібо – Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. – 356 с
4. Яремко З. Безпека життєдіяльності: Підручник / З. Яремко – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 317 с.

УДК 159.91

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ МАЙБУТНЬОГО РЯТІВНИКА В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ.

Ткаченко К.

Хім'як А.В., викладач кафедри спеціально-рятувальної підготовки та фізичного виховання. Львівський державний університет безпеки життєдіяльності.

В екстремальних ситуаціях велике значення мають моральні та психологічні якості курсанта, які він розвиває на заняттях з фізичного виховання.

Необхідною умовою вмілих і безстрашних дій курсанта в екстремальних умовах є впевненість (віра) у можливості захисту від стихії, катастроф, сучасної зброї, правильне конкретне уявлення щодо дії урагану, землетрусу, повені, уражаючих факторів зброї масового знищення. Щоб вистояти проти страху і паніки, майбутні рятувальники повинні чітко уявляти собі з чим вони зіткнуться у надзвичайних ситуаціях, як практично діяти в цих умовах [7, с. 158-159].

Одним із головних напрямків фізичного виховання є розвиток в курсанта здатності протистояти страху і неорганізованим діям у надзвичайних ситуаціях, готовності перебороти значні труднощі, здійснювати самовіддані вчинки у надзвичайній ситуації, перш за все, важлива перемога над власною невпевненістю і нерішучістю. Фізичні вправи і рухливі ігри позитивно впливають на розвиток таких вольових якостей, як сміливість, наполегливість, рішучість, та в значній мірі, сприяють фізичній підготовці курсантів. Тільки після цього приходить перемога над стихією.

Гостроту психологічних потрясінь різного характеру можна знизити, якщо завчасно навчати курсанта як діяти у тій обстановці, яка може скластися в екстремальних ситуаціях.

В основі психологічної підготовки курсантів під час занять фізичної підготовки лежать принципи внесення у навчальний процес елементів напруження, несподіваності, які властиві реальній обстановці в районі лиха, аварії, в осередку ураження, практичне навчання різних способів захисту, багаторазові тренування у виконанні прийомів і практичних дій в умовах можливих надзвичайних ситуацій.

Одним із напрямків фізичного виховання є розвиток морально-психологічної підготовки, а саме вивчення навичок надання само- і взаємодопомоги потерпілим при опіках, опіканні, транспортуванні потерпілих з місця надзвичайної ситу-